

táztak olyan harsogva. Hiába, furcsa világban élünk. Ismeretlen emberek között. Sohase tudhatjuk, mi az, amiért valaki sír, amiért nevet.

•

A körúton fiatalember megy. Mindenki ijedten tér ki előle, s messzire elkerüli, mint a bélpoklost. Pedig kedves arcú, egészséges fiatalembernek látszik. Csakhogy kezében dupla csövű vadászfegyvert visz, s úgy tartja, mintha a következő pillanatban el akarná sütni. A fiatalembernek bizonyára esze ágában sincs ez, minden valószínűség szerint meg sincs töltve a fegyver, de azért mindenki, aki szembe találkozik vele, izgatottan szalad el előle. Sikerült nyugtalanná tennie az egész utcát. Egy pillanatra éreztünk valamit abból, amit így hívnak: „fegyverek hatalma”.

1934. október 24., szerda, 6. old.

Élőképek

A pesti utcán évente kétszer – rendszerint tavasszal és ősszel – sor kerül a körúti fák aljának megtisztítására. Jön két munkás vastag kötelekkel, csákánnyal, vaskampóval. Néhány centiméternyire fölemeli a fákat védő vasrácsot, vaskampóra akasztja, hogy fönnakadjon, ezután a földön fekvő kerek rácsos részt széjjelhúzza. Kora reggel óta vagy ötszáz fa körül végeztek ilyen műtétet a Vilmos császár úton meg a Károly király úton. Őutánuk két másik munkás jön, s összesöpri a szemetet, majd ismét helyére rakja a vasrácsot. Néhány nap múlva azonban ismét tele van mindenféle hulladékkal.

– Mit találtak az ötszáz fa körül? – faggatjuk a munkásokat. – Találtunk két egyfillérest – mondják. – Ennyi az egész zsákmány. Sok-sok cigarettavéget, elhasznált villamosjegyet, száraz falevelet, gesztenyehéjat. És gombát. Egész jó gombát. Csaknem mindegyik rács alatt nő néhány szem csi-perkegomba.

Ingyen fa vihar után
1920
MNM Történeti Fényképtár

*„A pesti utcán évente kétszer – rendszerint tavasszal és ősszel –
sor kerül a körúti fák aljának megtisztítására.”*

Mutatják a gyanúsan fonnyadt, megfeketedett gombákat vedlett kabátjuk zsebében. Telistele szedték a zsebeket.

– Estére paprikásgombát vacsorázunk. Ez a haszon. Az Isten csak juttat nekünk valamit – mondják. – De az emberek? Ki veszít el ma pénzt?

Csüggedten legyintenek a kezükkel. Sóhajtanak, vállukra kapják csákányukat, s ballagnak tovább, a legközelebbi fáig.

•

Délelőtt, amikor nagy a forgalom, a Kálvin tér egyik mellékutcájából kis vidéki cséza vágat elő. F fiatal csikó van belefogva. Talán először tettek kötőféket a nyakába.

Amint azonban a lármás, mozgalmas téren keresztül akarják hajtani, a csikó megcsökönyösödik, ágaskodik, hátrál, nem halad tovább. Gazdája biz-

tatja, nógatja, mindhiába. A lovacskával nem lehet beszélni. Mit van mit tenni, le kell szállni a bakról, megfogni a kantárt, s szépen, gyalogosan át kell őt vezetni a túlsó oldalra.

A lovacska most bátran, nyugodtan lépeget. Hagyja, hogy vezessék. Olyan, mint egy ideges, makrancos gyermek, aki addig nem nyugszik, míg meg nem fogják a kezét. Akkor azonban biztonságban érzi magát a világ minden baja ellen. Hallatlan, micsoda ideges világban élünk.

– Csirkét vegyenek. Nagyságám, vegye meg ezt a szép pár csirkét – kínálgatja mindenkinek egy falusi asszony baromfiját a pesti Dunasétányon.

A divatosan kiöltözött dármák sóvár pillantásokat vetnek a csipogó apró-jóság felé. Csaknem mindnyájának az lehet első gondolata: „Ejnye, de jó volna megnézni, hátha olcsón adja.” No meg aztán a baromfival úgy vannak az asszonyok, hogy akkor is jó megnézni, még ha nem is akar vásárolni az ember. Megtapogatni a mellét, hogy elég kövér-e, szétfújni pihéit, hogy elég sárga-e a húsa.

De győz a meggondolás. Vadonatúj fehér bőrkesztyűjükre pillantanak, s továbbmennek.

– Majd máskor – gondolják –, talán majd hazafelé menet, a házuk közelében újra találkozhatnak vele, s akkor föl hívják.

1934. október 25., csütörtök, 8. old.

Pesti utca

Bumfordi fiúcska tipeg az utcakereszteződésnél. Dadája húzza kézen fogva, ő pedig komor meggyőződéssel húz maga után egy négy kerekén járó kis elefántot. A kis elefánt azonban a négy kerekén nem áll oly szilárdan, mint a fiúcska a maga keménykötésű két lábán, s fölborul.

A gyerek hátra-hátra pislant, de azért csak húzza tovább, a játékkálat meg oldalt fekve csúszik előre az utca porán.